

EEN NIEUWE MOLLUSK (*Vitrinobrachium breve*) VOOR DE NEDERLANDSE FAUNA

In de "Ergänzungen" van "Die Tierwelt Mitteleuropas" Bd. II, Lief. 1 -Mollusca- vermeldt Jaeckel op p. 125 voor *Vitrinobrachium breve* (Férussac 1821/22): "Am Rhein in den Auenwäldern bis Arnheim (Gelderland)". Zo was met stille trom een voor Nederland nieuwe slak in de litteratuur verschenen in 1962, door geen enkele Nederlandse malacoloog opgemerkt.

Tijdens het RIVON-kamp van 15 - 19 juni 1964 in Beek-Ubbergen heeft Dr. Oomen (R.K. Universiteit Nijmegen) ons opmerkzaam gemaakt op een vindplaats van *Eucobresia diaphana* bij het begin van het Philosophendal te Beek. Deze vindplaats werd nader onderzocht en bleek te zijn veranderd in een vuilstortplaats. Wij konden er *Eucobresia diaphana* niet meer vinden. De heer Arends voerde ons later naar de klassieke vindplaats van *Eucobresia diaphana* waar het dier nog wel te vinden was, althans in de onmiddellijke omgeving daarvan (Arends & Pouderooyen 1957, Basteria 21, p. 6-11).

's Avonds vond ik de heer J. Brouwer bezig met het uitzoeken van zeefsel dat hij in de omgeving van Millingen bij het Colenbrandersbos had verzameld. Behalve juvenile exemplaren van *Vitрина pellucida* waren daarbij nog dode schelpen van een tweede *Vitrina*, die, terwijl we nog vol waren van *Eucobresia*, maar dadelijk tot *Eu. diaphana* werden gebracht. Weer tot rust gekomen, realiseerden we ons, dat het Colenbrandersbos nu niet dat biotoop bood waarin *Eu. diaphana* verwacht zou kunnen worden. Toen een tweede inspectie van die vindplaats enkele zeer kleine, levende *Vitrina*'s opleverde met net zo een zwarte hals als *Eu. diaphana* bleven we geïntrigeerd door dat vreemde, Waterloo biotoop waar *diaphana* toch beslist niet thuis hoorde.

De heer Neuteboom was de eerste die later, in gesprekken over dit voor *Eucobresia diaphana* vreemde biotoop naar voren bracht dat Schlickum meende, dat *Vitrinobrachium breve* spoedig uit Nederland als nieuwe soort voor dat land zou kunnen worden gemeld. Dit vermoeden van Schlickum condenseerde zich in Jaeckel's "Ergänzungen" tot het boven aangehaalde citaat (Schlickum & Thiele 1962, Arch. Moll. 91, p. 169).

In juli, augustus, september en oktober heb ik de vermoedelijk nieuwe slak in Millingen nauwkeurig gadegeslagen tot eindelijk bijna volwassen exemplaren het mogelijk maakten een anatomisch onderzoek in te stellen. Intussen was het dier op grond van de gevonden lege schelpjes al gedetermineerd als *Vitrinobrachium breve* (Férussac). Het anatomisch onderzoek bevestigde deze determinatie, zodat de verwachtingen van Schlickum en Jaeckel voor het eerst door authentiek materiaal uit Nederland konden worden waar gemaakt. Dat deze soort bij Arnhem voorkomt zal echter nog moeten worden bewezen.

Voor de mededelingen per brief over de achtergronden welke de melding van deze soort in Jaeckel's "Ergänzungen" tengevolge hadden ben ik Dr. Jaeckel zeer erkentelijk. Dr. Schlickum, de uitmuntende kenner van de Westfaalse mollusken heeft zijn voorspelling nu bevestigd gezien.

Für seine briefliche Mitteilung bezüglich den Umständen welche die Erwähnung dieser Art in Jaeckel's "Ergänzungen" veranlassten, ist der Autor Herrn Dr. Jaeckel zu grossem Dank verpflichtet. Die Erwartungen des Herrn Dr. Schlickum des hervorragenden Forschers der westfälischen Mollusken, sind damit jetzt voll bestätigt worden.

L.J.M. Butot, RIVON.- Zeist.